Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к
мѣсячно . . . . 45 к
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 140. | Нинѣ: гр. Агрипины, рим. Фільомен. | Завтра: гр. Рожд. св. I., рим. Исаїѣ | Второкъ 23 червня (5 липня) 1892. | Всходъ сонця 4 г. 7 м.; заходъ 8 г. 0 м. Баром. 769 терм. + 21·5° + 7·6° | Рôкъ II.

Пôдвысшене платнѣ учителѣвъ народныхъ.

Зъ першимъ днемъ сего мѣсяця вôйшла въ житє ухвалена пôдчасъ послѣдной сесіѣ соймовои и санкціонована Єго Вел. Цѣсаремъ д. 15 м. м. Новеля до закона о правныхъ вôдносинахъ стану учительского въ школахъ народныхъ, котра пôдвысшає платнѣ учителямъ. Пôдвысшене то представляєсь теперь такъ:

Платнѣ учительскои у Львовѣ и въ Краковѣ новый законъ не змѣняє, за те всѣ учителѣ въ тыхъ двохъ мѣстахъ дôстають 10% додатокъ на мешканє. Старшѝ учителѣ въ Дрогобычи, Ярославѣ, Коломыи, Новôмъ Санчи, Перемышли, Решовѣ, Самборѣ, Станіславовѣ, Тернополи и Тарновѣ одержать о 100 зр. бôльшу платню. Въ Бялôй брали декотрѝ учителѣ по 200 зр. додатку зъ фонду громадского — але не всѣ. Той додатокъ имъ лишено; однакъ тѝ, що не мають того додатку, одержуть теперь бôльшу платню. Черезъ таку змѣну поправить ся 65 посадъ учительскихъ о 100 зр. рôчно, отже рôчный выдатокъ на тую цѣль вынесе 6.500 зр.

Въ Бохни, Яслѣ, Сокали, Яворовѣ, Теребовли, Вадовицяхъ, Величцѣ, Золочевѣ и Жовквѣ збôльшено платнѣ учительскѝ о 100 зр. рôчно, а въ Горлицяхъ, Коросно и Сяноцѣ о 150 зр. Въ наслѣдокъ установленя нормальнои платнѣ 600 зр. въ мѣстахъ третого ряду, не будуть мати пôдвысшенои платнѣ учителѣ въ Бродахъ, Бережанахъ, Бучачи, Горобку, Подґуржу, Снятинѣ, и Стрыю. А що до школъ выдѣловыхъ, то лише учительки женьскои школы выдѣловои въ Яслѣ выскають по 100 зр. рôчно.

Що дотичить учителѣвъ въ мѣстахъ и мѣсточкахъ 4-ои клясы, то теперь въ 19 мѣстахъ єсть 81 посадъ по 500 зр., въ 148 мѣстахъ 352 посадъ по 450 зр., въ 62 мѣстахъ 94 посадъ по 300 зр. Всѣ платнѣ на тыхъ посадахъ выносять 227.100 зр. Отже коли новый законъ назначає для однои половины т. є. для 263 посадъ платню 500 зр., а для другои половины т. є. для 264 посадъ платню 450 зр., то скарбъ краєвый буде мати 250.300 зр. выдатку, значить: о 23.200 зр. бôльше, якъ дотеперь.

Заведене теперь пôдвысшене для всѣхъ клясъ платнѣ у старшихъ учителѣвъ въ школахъ мѣскихъ буде выносити въ порôвнаню зъ теперѣшнымъ вымѣромъ платнѣ 42.300 зр. а. в. бôльше.

Въ сельскихъ школахъ було до теперь 385 посадъ учительскихъ зъ платнею по 300 зр., 1850 посадъ зъ платнею по 300 зр. и 1147 посадъ учителѣвъ при школахъ філіяльныхъ зъ платнею по 250 зр. Рôчный выдатокъ на тѝ платнѣ выносивъ 698.150 зр. Колижь теперь знесено філіяльнѝ школы и замѣнено ихъ на етатовѝ, то всѣхъ посадъ сталыхъ учителѣвъ старшихъ по селахъ буде 3390, а зъ тыхъ пôсля нового закона 15% т. є. 508 мало бы признану рôчну платню по 400 зр., 20% т. є. 678 платню по 350 зр., а 65% т. є. 2204 платню по 300 зр. Отже разомъ платнѣ тѝ дадуть рôчну суму 1,101.700 зр., т. є. о 103.550 зр. бôльше, якъ було до теперь.

Черезъ установлене платнѣ молодшихъ учителѣвъ въ сумѣ 300 зр. рôчно, пôднесе ся платня 127 учителямъ та учителькамъ, що брали до теперь по 270 зр. о 30 зр., а 59 такимъ, що беруть по 240 зр., о 60 зр., — и 78 такимъ, котрѝ дôстають по 200 зр. платнѣ, о 100 зр. Цѣлый же выдатокъ фонду краєвого на платнѣ для молодшихъ учителѣвъ пôдносить ся зъ 64.050 зр. на 79.200 зр., значить о 15.150 зр.

А що въ наслѣдокъ пôдвысшеня платнѣ старшимъ учителямъ также и платня 60% для занятыхъ при нихъ учителѣвъ молодшихъ збôльшить ся о 2.210 зр., то въ причины введеня въ житє нового закона скарбъ краєвый буде выдавати теперь на учителѣвъ молодшихъ рôчно 17.360 зр. бôльше, якъ дотеперь.

Установленємъ мінімальнои вынагороды тымчасовыхъ учителѣвъ въ сумѣ 250 зр. — выдатокъ фонду краєвого на ихъ платнѣ має збôльшити ся о 12.780 зр.

Додатокъ на мешканє для учителѣвъ народныхъ школъ у Львовѣ буде выносити рôчно 14.146 зр., въ Краковѣ 6.366 зр., въ иншихъ мѣстахъ и мѣсточкахъ 6.479 зр. А що мѣсто Львôвъ само оплачує своихъ учителѣвъ, то на краєвый скарбъ припадає збôльшене выдатку о 12.845 зр. въ наслѣдокъ признаня въ новôмъ законѣ учителямъ въ школахъ мѣскихъ 10% додатку на мешканє.

Черезъ новѝ постановы §. 12, въ котрôмъ єсть мова о незвычайныхъ додаткахъ для учителѣтъ, що мають посады близько бôльшихъ мѣстъ, въ купельныхъ мѣсцевостяхъ и тамъ, де суть значнѣйшѝ копальнѣ, одержить 69 учителѣвъ додатокъ по 50 зр., а 47 учителѣвъ по 100 зр. Загальный выдатокъ на тую цѣль має выносити 8.150 зр. А що вже теперь додатки зъ того титулу выносили 1630 зр., то збôльшились они лише о 7520 зр. Колижь бы такъ выпало, що въ наслѣдокъ нового закона покаже ся для котрого учителя страта въ порôвнаню зъ тымъ, що бравъ дотеперь, то вôнъ буде брати платню, яку мавъ дотеперь.

Директорамъ школъ въ 12 мѣстахъ II. клясы пôдвысшає ся додатокъ за управу школы зъ 50 зр. на 100 зр. рôчно, що загаломъ выносить 1200 зр.

2

Изъ свѣта ростинъ.

Выстава рожь у Львовѣ. — Рожа и єѣ роды. — Исторія рожѣ и єѣ символіка. — Значѣнє рожѣ въ городництвѣ. — Рожа яко артикулъ торговельный. — Олѣйокъ рожевый и єго фабрикація. — Розолісъ, вино рожеве, мѣдъ рожевый, рожевѝ цукры и консервы. — Рожа яко лѣкъ и рожевѝ пахна. — Рожа и дерево рожеве въ промыслѣ.

(Дальше.)

Рѣчь очевидна, що коли рожа єсть такъ загально любленымъ цвѣтомъ и коли єѣ въ такъ великихъ масахъ плекають въ теплôвняхъ и городахъ, то она мусить приносити и великій хосенъ, мусить отже бути важнымъ артикуломъ торговельнымъ. Наша рожа появляє ся на торгахъ выключно лишь яко живый цвѣтъ. Єѣ продають у насъ або цѣлыми корчиками въ вазонахъ яко прикрасу вôконъ въ нашихъ мешканяхъ або весною яко садженицѣ до городôвъ; найбôльше однакожь розходить ся рожевого цвѣту, а то або поодинокими галузками або уложеного въ китицѣ и вѣнки. Поодинокѝ рожѣ розцвилѝ продають ся у насъ хочь бы н. пр. у Львовѣ, въ першихъ днякъ, скоро лишь зачнуть розцвитати ся, навѣть досыть дорого, штука по 60, 50 и 40 кр., пôзнѣйше вже дешевше по 20, 15 и 10 кр. Окремый рôдъ рожѣ, т. зв. рожа цукрова, продає ся досыть великими масами на роблене рожевыхъ конфітуръ. Найбôльше цвѣту рожевого розходить ся зимою и на весну, головно по великихъ мѣстахъ. Въ Парижи н. пр. продають въ тôмъ часѣ бôльше якъ за 75.000 зр. самыхъ вôдрѣзаныхъ рожь, а Франція взагалѣ єсть тымъ краємъ, котрый продукує найбôльше рожь на продажь и высылає ихъ до Анґліѣ, Нѣмеччины, Россіѣ а навѣть и до пôвнôчнои Америки. На парискôмъ торзѣ продають рôкъ рôчно около 150.000 штукъ рожь цѣлыми корчиками, а за границю высылають пересѣчно около 800.000 штукъ щѣпленыхъ и 150.000 нещѣпленыхъ рожь. Обчисляють загально, що парискій торгъ доставляє рожь що року за 2 міліоны зр. не вчисляючи тыхъ, що продають ся на публичнѝ и приватнѝ забавы. Въ послѣднихъ рокахъ збôльшили ся значно также въ Италіи и Нѣмеччинѣ торги на рожѣ.

Крôмъ самого цвѣту становлять важный артикулъ торговельный також и всѣлякѝ продукты зъ рожь якъ: олѣйокъ рожевый, вода и есенція рожева, всѣлякѝ лѣки и пахна зъ рожь, турецкѝ пацьорки зъ рожь, дерево рожеве и т. д., а найважнѣйшимъ и найдорожшимъ изъ всѣхъ єсть олѣйокъ рожевый.

Нема другого пахна ростинного на свѣтѣ, котре бы выдавало такъ сильный запахъ а заразомъ и такъ живо нагадувало запахъ живого цвѣту, якъ олѣйокъ рожевый. Порожна посудина, въ котрôй бувъ колись рожевый олѣйокъ, выдає черезъ кôлька лѣтъ изъ себе все ще запахъ рожѣ. На вѣденьскôй всесвѣтнôй выставѣ було въ египетскôмъ павільонѣ кôлька такихъ посудинъ. Вôтчиною рожевого олѣйку єсть цѣлый Всхôдъ, де єго уживають головно по гаремахъ жѣнки турецкого султана и всѣлякихъ пашѣвъ. Имъ не вôльно показувати ся на свѣтъ Божій та любувати ся самыми цвитучими рожами, тожь запахомъ олѣйку того присолоджують имъ житє въ палатахъ.

Олѣйокъ рожевый не єсть зъ тыхъ, що н. пр. олива або олѣй зъ сѣмя, гарбузовыхъ зернятъ, зъ мигдалôвъ и т. д.; єсть то олѣйокъ т. зв. етеричный, або легко улѣтаючій у воздухъ, якій єсть у всѣхъ цвѣтахъ, що мають запахъ. Вôнъ знаходить ся у листочкахъ свѣжо розвившои ся рожѣ, въ маленькихъ окомъ невидныхъ клѣточкахъ тыхъ листочкôвъ, улѣтає зъ нихъ поволи у воздухъ и ширить запахъ. Єго єсть дуже маленько и длятого треба множество цвѣтôвъ, щобы єго выдобути зъ нихъ въ бôльшôй скôлькости. Краємъ, де

Загальна сума рôчного выдатку на учительскій платнѣ пôдвысшилась въ наслѣдокъ нового закона при теперѣшнôмъ числѣ школъ и посадъ учительскихъ о суму около 200.000 зр., а що законъ вôйшовъ въ жите въ днемъ 1 липня с. р., тому въ буджетъ краевый на слѣдуючій рôкъ вставлено 95.000 зр. на пôврôчне покрыте збôльшеного выдатку на платнѣ учителѣвъ школъ народныхъ.

Софійскій процесъ.

(Дальше).

Зъ акту обжалованя противъ убійникôвъ Белчева выходить дальше, що они дѣйстно мали два разы нагоду убити князя, але того не зробили. Дня 8 липня переѣзджавъ князь черезъ дворець въ Филипополи и тогды хтось стрѣливъ. Бувъ то Миларовъ. У него найдено навѣть револьверъ, а вôнъ тогды сказавъ, що то револьверъ случайно выстрѣливъ. Теперь въ протоколѣ зôзнавъ вôнъ, що стрѣливъ умысно, абы остерегти своихъ товаришѣвъ и не допустити до убійства. Зъ его записокъ показуе ся, що вôнъ выдававъ свого часу революційнû ґазеты въ Румуніи, и достававъ на то грошѣ вôдъ россійского посла въ Букарештѣ, Хитрова. Зъ тыхъ записокъ выходить дальше, що Мусевичь ѣздивъ до Петербурга, щобы тамъ складати справу зъ дѣланя заговôрникôвъ, а вôдтакъ мавъ осѣсти въ Адріянополи, щобы тамъ вести дальше заговôръ и бути посередникомъ межи заговôрниками а Россіею. Зъ нихъ выходить также, що Миларовъ пôднявъ ся остаточно самъ убити кн. Фердинанда.

Поповъ зôзнавъ въ протоколѣ згôдно зъ Миларовомъ, що плянъ ухваленый въ Россіи не мавъ бути переведеный, бо они вернувши до Болгаріѣ, переконали ся, що Россія не въ силѣ накинути Болгаріи своеѣ волѣ. — Бувшій поручникъ Василѣвъ не признавъ ся до вины; зôзнавъ, що вôнъ бравъ вправдѣ участь въ нарадахъ, але грошей не достававъ нѣякихъ. Яко россійскій офіциръ доставъ вôнъ вôдпустку, а Кривцовъ позычивъ ему 100 рублѣвъ зъ тымъ, щобы вôнъ ему ихъ вôддавъ. Въ Адріянополи зôйшовъ ся вôнъ случайно зъ Поповомъ, а зъ Миларовомъ не сходивъ ся нѣколи. Его зôзнаня стоять однакожь въ суперечности зъ зôзнанями Попова и Миларова и зъ забраною у нихъ перепискою.

Актъ обжалованя каже дальше, що обжалованый Дудѣвъ, котрый приѣхавъ бувъ до Татаръ-Базарджика шукати людей до заговору, сказавъ тамъ Здравкову, що проводирями заговору суть Каравеловъ и дръ Моловъ. Офіциръ Бодековъ сказавъ ему, що есть плянъ заняти дворець въ Драґоманѣ, коли туды князь буде переѣзджати, вертаючи зъ заграницѣ, убити князя и его дружину, а вôдтакъ зъ цѣлымъ поѣздомъ выѣхати до Сербіѣ, де для заговôрникôвъ есть зовсѣмъ безпечно; колижь бы то не удало ся, то треба буде высадити поѣздъ дінамітомъ у воздухъ. Пôзнѣйше довѣдавъ ся Здравковъ, що первѣстный плянъ змѣнено и постановлено убити Стамболова. Кождого, хто хотѣвъ бы вступити въ слѣды Стамболова, мали заговôрники убити. Тымъ способомъ хотѣли заговôрники змусити князя, щобы вôнъ вынѣсъ ся зъ Болгаріѣ и щобы Болгарія помирила ся зъ Россіею. Ажь тогды, колибъ Стамболова не удало ся убити, мали они напасти на поѣздъ князя, а то головно длятого, що й Стамболовъ также ѣхавъ зъ княземъ.

Обжалованый Спасъ Лепавцовъ зôзнавъ, що вôнъ въ грудни 1890 р. довѣдавъ ся вôдъ Иліѣ Георґева, що Ризовъ выславъ зъ Бѣлграду до Болгаріѣ кôлькохъ людей, котрû мали убити Стамболова; вôнъ знавъ также, що Караґуловъ и Кушелевъ укрывають у себе въ Софіи тыхъ людей, що мають убити Стамболова. Илія и Тома Георґіевы а вôдтакъ и Туфекчіевъ мали кôлька разôвъ нагоду убити Стамболова, разъ таки коло крамницѣ Лепавцова, але за кождый разъ въ послѣднôй хвили хтось имъ перешкодивъ. Саме передъ убійствомъ Белчева давъ Туфекчіевъ Лепавцову пачку листôвъ, котрû вôнъ мавъ кинути до почтовои скринки, коли бы убійство удало ся. Були то листы зъ погрозою до князя, завзываючû его, щобы вôнъ заразъ выносивъ ся зъ Болгаріѣ, коли не хоче, щобы его стрѣтила така сама судьба якъ его першого міністра. Лепавцовъ показавъ також списъ заговôрникôвъ, на котрôмъ були мѣжь иншими также Китанчевъ и Каравеловъ.

У обжалованого Великова найдено мѣжь иншимъ записку, въ котрôй стояло: „4000 франкôвъ... кошты для справы". Великовъ признавъ, що вôнъ дôставъ тû грошѣ вôдъ россійского посольства въ Бѣлградѣ, але не на заговôръ лишь на аґітацію выборчу въ Болгаріи. — Що до обжалованого Милкова, то зôзнавъ свѣдокъ Дутелі Продановъ: Въ дняхъ межи 20 а 25 марта 1891 р. ночувавъ вôнъ въ Ґалацу въ однôмъ готели зъ якимись двома людьми, котрû розповѣдали, що хибно убили Белчева, пôдчасъ коли хотѣли убити Стамболова. Они замовили були ще два лôжка для двохъ другихъ товаришѣвъ, а на другій день рано побачивъ Продановъ дѣйстно на тыхъ лôжкахъ сподѣваныхъ людей. Коли свѣдокъ прибувъ опôсля до Варны, переслухала его заразъ поліція и повезла его до Бурґаса, де ему поставлено до очей арештованого тамъ Милкова; свѣдокъ пôзнавъ въ нѣмъ заразъ того чоловѣка, що ночувавъ зъ нимъ разомъ въ Ґалацу. Милковъ то признавъ, що вôнъ ночувавъ въ Ґалацу зъ Лепавцовомъ, але все проче заперечивъ.

Другого дня розправы вôдчитувано записки Миларова. Зъ нихъ выходить, що вôнъ достававъ грошѣ вôдъ петербургского благотворительного комітету черезъ Кривцова и Аристова; грошѣ называе вôнъ въ тыхъ запискахъ словомъ „дристовъ" а славяньскій благотворительный комітетъ въ Петербурзѣ словомъ „аґі". Писавъ также до якогось „ґрафа"; давнѣйше сказавъ бувъ, що той ґрафъ, то ґр. Игнатѣвъ председатель петербургского благотворительного комітету, але теперь при розправѣ не хоче сказати, хто то той ґрафъ. Вôнъ признавъ также, що давнѣйше дававъ ему грошѣ на выдаванѣ ґазетъ россійскій консуль въ Букарештѣ Хитрово. Дальше стоить въ нихъ записано, що Миларовъ стоявъ въ звязи зъ ватажкомъ розбôйникôвъ Антовомъ, котрый обѣцявъ впасти до Болгаріѣ зъ своею ватагою, але ажь коли дерево покрыесь листемъ, бо вôнъ боить ся селянъ коло Софіѣ. Дальше стоить въ тыхъ запискахъ, що Антовъ повѣдомивъ его, що прийшли вже бомбы до якогось сербского посла въ Нишу; що Мусевичь ѣздивъ по бомбы до Петербурга пôдъ именемъ — Василь Ивановичь; що Кривцовъ сказавъ, що не ма грошей, вôнъ мае лишь 2000 рублѣвъ и мусить длятого скликати благотворительный комітетъ, щобы нарадитись надъ справою грошевою и т. д.

Переглядъ політичный.

Ґр. Таффе конферувавъ вчера и передвчера зъ проводирями лѣвицѣ и обѣцявъ увзглядити ихъ справедливû жаданя, але застерѣгъ ся противъ мѣшаня ся лѣвицѣ до справъ адміністраційныхъ; непорозумѣне залагоджено. Вчера приѣхавъ также угорскій міністеръ фінансôвъ на конференцію зъ дромъ Штайнбахомъ.

Зъ Черновець доносять, що выѣздъ митрополита Морара до Вѣдня стоить въ звязи зъ его уступленемъ.

Вел. кн. Володимирови Александровичу приключила ся нещаслива пригода. Коли

найбôльше выробляють рожевого олѣйку, есть Болгарія. Тутъ при сподѣ гôръ балканьскихъ, въ сторонѣ межи звѣстнымъ изъ россійско-турецкои войны вывозомъ Шипка а мѣстомъ Казанликомъ (у всхôдной Румеліи), есть около 150 сѣлъ, въ котрыхъ господарѣ нѣчимъ такъ не занимають ся, якъ управою рожь. Якъ у насъ н. пр. сѣють на олѣй рѣпакъ та коноплѣ, такъ тамъ садять рожѣ въ рода столистои рожѣ и рожѣ дамасценьскои, щобы зъ еѣ цвѣту добувати вôдтакъ дорогоцѣнный олѣйокъ. Корчики рожь садять тутъ на пôвтора метра оденъ вôдъ другого и доводять ихъ до высоты пôвтора або и двохъ метрôвъ. Рожѣ въ тыхъ сторонахъ цвитуть скорше якъ у насъ, бо тамъ теплѣйше, а именно вже въ цвѣтни и маю. Чудно выглядають тогды поля и городы. Куды лишь окомъ глянути, всюды червонѣють ся рожѣ; цѣлû села стоять въ рожахъ, а ще й домы въ селахъ стоять въ рожевыхъ городахъ. А якій запахъ у воздусѣ; то й годѣ того описати. Абы однакожь корчикъ рожѣ приносивъ добрый хосенъ, треба чекати ажь пять лѣтъ; тогды ажь найбôльше на нѣмъ цвѣту.

Коли вже рожѣ розцвитають ся, выходять люде до всхôдъ сонця на поля и зрывають цвѣты и складають ихъ въ темнû мѣсця, щобы ихъ вôдтакъ вôднести до дестілярнѣ. Рожѣ треба дестілювати ще того самого дня и длятого дестілярнѣ розкиненû всюды по рожевыхъ поляхъ. Въ дестілярни кидають ся рожѣ або до кипячои воды, або черезъ нихъ пускае ся пару. Кипяча вода або пара розпускае етеричный олѣйокъ, що есть въ листочкахъ рожѣ, и выбирае его зъ нихъ; тымъ способомъ робить ся вода дуже пахуча и называесь тогды „рожевою водою". Абы зъ тои воды добути олѣйокъ, треба еѣ ще разъ перепустити въ пару; тогды все ще остае ся вода, котра сильно пахне рожами. Колижь хто хоче мати лишь самый олѣйокъ рожевый, то дае до воды якого небудь олѣю зъ ростинъ, звычайно олѣю микдалового, а тогды той олѣй забирае въ себе олѣйокъ рожевый, а вода лишае ся вже безъ запаху.

Сей олѣйокъ, хочь вôнъ нинѣ выробляе ся въ Болгаріи, называе ся все таки турецкимъ. Правдивый турецкій олѣйокъ рожевый есть бѣлый, або трохи жовтавый и густый, при 16 степеняхъ тепла такъ густый якъ масло. Зъ сего вже видко, що той рожевый олѣйокъ, якій продають у насъ, а котрый есть навѣть рожевои барвы, не есть правдивый. Правдивый рожевый олѣйокъ, по турецки и перски „атаръ" або „ґулъ-юґъ", есть у всхôдныхъ краяхъ найбôльшою дорогоцѣнностію и мае тамъ таку вартôсть, якъ у насъ н. пр. золото або дороцѣннû каменѣ; его вывозять дуже мало за границю. Давнѣйше навѣть зовсѣмъ не було вôльно его вывозити, а за фальшоване его була навѣть назначена кара смерти. А всежь таки его фальшують дуже, особливо въ Константинополи; той олѣйокъ, якій ще до недавна розвозили по Европѣ нѣбы то турецкû та грецкû купцѣ и продавали его по дукатови за кôлька капель въ маленькôй фляшчинцѣ, бувъ фальшованый; по найбôльшôй части була то есенція зъ пахучихъ травъ або якій иншій олѣйокъ зъ дуже маленькою домѣшкою правдивого олѣйку рожевого.

Турецкого рожевого олѣйку выробляють рôчно 1.500 до 2.500 кільо, а що кільо того олѣйку платить ся у насъ що найменше по 360 до 420 зр., то вôнъ представляе вартôсть звышь одного міліона зр. Абы выробити пôвлута олѣйку, треба на то сто фунтôвъ рожь, або на кільо олѣйку бôльше якъ 6.400 кільо рожь; на 2.500 кільо олѣйку треба отже бôльше якъ 16 міліонôвъ кільо рожь. Припустѣмъ же, що на кільо иде лишь 100 рожь, то треба бы бôльше якъ пôвтора міліярда рожь, щобы выробити повысшу масу олѣйку. Зъ сего вже можна собѣ легко представити, длячого рожевый олѣйокъ есть такъ дуже дорогій.

Олѣйокъ рожевый выробляють теперь не лишь въ Туреччинѣ и Болгаріи, але также и въ Нѣмеччинѣ а именно въ Липску. До турецкого олѣйку уживають цѣлыхъ рожь, т. е. и листочкôвъ зъ т. зв. вѣночка (короны, т. е. рожевыхъ листочкôвъ), и зеленыхъ лис-

переѣздивъ через стацію Череповець, отворились дверцѣ вôдъ вагона и вôнъ выпавъ такъ нещасливо, що потовкъ ся сильно и поломивъ собѣ кости. О тôй пригодѣ дано заразъ знати цареви телеграфічно.

Новинки.

Львôвъ дня 4 Липня

— Громадѣ Вовчкôвцѣ, въ повѣтѣ золочѣвскôмъ, удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь 100 зр. запомоги на будову школы.

— Именованя. П. Міністеръ скарбу именувавъ контрольорôвъ головныхъ урядôвъ податковыхъ, Роберта Филипка, Генриха Кулиньского и Вільгельма Пѣрникарского, поборцями головныхъ урядôвъ податковыхъ въ VIII. клясѣ ранґи, а поборцѣвъ податковыхъ Гната Домбровского, Андрея Завадского и Кирила Грицину, контролерами головныхъ урядôвъ податковыхъ въ IX. клясѣ ранґи, въ етатѣ ц. к. галицкои краєвои Дирекціѣ скарбу.

— Перенесеня. П. Намѣстникъ перенѣсъ ц. к. концепѣста поліціѣ, Станіслава Порта, зô Львова до Перемышля и придѣливъ єго до службы при перемыскôмъ комісаріятѣ поліціѣ.

— Записъ для Є. Вел. Цѣсаря. Любляньска ґазета доносить, що въ Лаговицяхъ въ Краинѣ якійсь господарь, Мартинъ Єровсекъ, умираючи дня 14 марта сего року записавъ мѣжь иншимъ пять зр. для Є. Вел. Цѣсаря. Цѣсарь приймивъ сей записъ и велѣвъ згадану суму долучити до своихъ приватныхъ фондôвъ, зъ котрыхъ, якъ звѣстно удѣляє Єго Величество много дарôвъ на будовы церковь, школъ и на другі добродѣйні цѣли.

— Конкурсы. Мѣсто Ярославъ потребує ветеринаря. Платня 500 зр., додатки 200 зр., на мешканє 100 зр. и два пятилѣтя по 10% платнѣ. Подавати ся треба найпôзнѣйше до 16 липня с. р. — Маґістратъ мѣста Сокаля пошукує будôвничого мѣского. Платня 600 зр., крôмъ того окремі вынагороды за бôльші планы. Посада та поки що провізорична. Подаватись треба до кôнця серпня с. р. — Въ Угновѣ опорожнена посада лѣкаря мѣского. Платня 350 зр., притôмъ доходъ зъ обзоринъ худобы до 250 зр. и помершихъ до 180 зр. Зголошуватись треба до кôнця сего тыжня.

— Выстава будôвельна. Тому, що на 1 вересня сподѣвають ся у Львовѣ приѣзду Єго Вел. Цѣсаря, то комітетъ выставы промыслу будôвельного старає ся, щобы вже до 25 серпня устроити выставу, такъ щобы Єго Вел. Цѣсарь мôгъ єѣ звидѣти.

— Лѣснича школа въ Болеховѣ отвирає новый курсъ науки зъ днемъ 1 жовтня. Цѣлый курсъ науки буде тревати 11 мѣсяцѣвъ. Въ часѣ тôмъ будуть выкладані всѣ предметы, потрѣбні для лѣсничихъ. Ученики будуть помѣщені въ интернатѣ. Подання о принятя треба вносити до 20 с. м. до президѣѣ Дирекціѣ лѣсôвъ и дôбръ скарбовыхъ.

— Зъ села Выбудова коло Конюхôвъ пишуть намъ. Дня 30 червня с. р. погорѣло у насъ чотирехъ господарѣвъ. Попалили ся хаты и будынки господарскі разомъ зъ худобою, що належали до Николы Фурды, Катерины Фурды, Кристины Карачъ и Федька Бѣдуна. Шкода выносить 1271 зр. Нещасні погорѣлцѣ остали ся безъ кута и безъ кусня хлѣба. Мѣсцеві господарѣ, самі незаможні, не въ силѣ помогти нещаснымъ. Тому выбудôвскій урядъ громадскій просить всѣхъ, що держать ся слôвъ Христа: „Люби ближнього, якъ самого себе“ — подати якъ найскорше помôчну руку погорѣлцямъ, котрыхъ жде крайна нужда. Всѣ датки просимо присылати до уряду громадского въ Выбудовѣ, п. Конюхи. *Василь Карачь*, начальникъ громады. *Максимъ Безкоровайный*, заступникъ начальника.

— На памятникъ Тараса Шевченка обѣцяли надôслати свои працѣ дальше Вп. пп.: Марія Сѣчиньска зъ Угриня, Софія Грушкевичѣвна зô Львова, Антонина Маритчакъ зъ Яворова, Марія Калимонôвна зъ Лôвчи, Ирина Омеляньска въ Пристани, Ирма Чачковска зъ Товстого, Марія и Евгенія Пачовскі и Володимира Яворска зъ Богородчанъ, Наталія Юркевичѣвна, Евстахія Тишиньска, Марія Лукіянôвна, Марія Фитôвна, Олена Таньчукôвна, Олена Прокешôвна, Казимира Мшанецка, Анна Чайковска, Ольга Стеткевичѣвна, Икалоничѣвна, Стефанія Левиньска — зô Львова, Стефанія Гадзикевичѣвна зъ Шоломыѣ, Емилія Струминьска зô Скварявы, Клявдія Єверска зъ Полоничъ, Зенобія Насальска зъ Будиника и Пюся Рожанковска зъ Золочева. — Въ Яновѣ коло Львова. *Ирина Герасимовичѣвна.*

— На львôвскôй выставѣ рожъ, цвѣтôвъ и напоѣвъ овочевыхъ одержали мѣжь иншими преміи также три Русины: дръ Юстинъ Блоньскій за рожѣ и суницѣ листъ похвальный, а за вино овочеве медаль бронзовый; о. Петро Бѣлиньскій зъ Довжанки срѣбный медаль за напоѣ овочево-медові, а Теодоръ Сеникъ зъ Тернополя бронзовый медаль за напоѣ овочево-медові.

— Въ день имепинъ посла Юліяна Романчука выслали всѣ львôвскі рускі народні товариства поздоровлюючу телеграму вп. послови до Вѣдня.

— Доповняючій выбôръ одного члена Рады повѣтовои въ Надвôрнѣ зъ ґрупы бôльшыхъ посѣлостей розписаный на день 12 серпня с. р.

— Вандрôвку по сельскихъ читальняхъ та по меншихъ мѣсточкахъ задумує устроити руска молодѣжь зô Львова и зъ провінціѣ. Она хоче звидѣти повѣты: стрыйскій, долиньскій, богородчаньскій, станиславôвскій, бучацкій, чортковскій, борщѣвскій, кôцманьскій та снятиньскій. По близшиі звѣстки що до вандрôвки треба удаватись до п. Миколы Сіяка въ Ляшкахъ мурованыхъ, почта Пôдзамче.

— Нову церковь зъ твердого матеріялу будує громада Волошинôвъ въ старомѣскôмъ повѣтѣ. Фундаторомъ сеи церкви єсть п. Половчакъ-Яворскій, горожанинъ мѣста Львова а волошинôвскій уроженець. Громада, що числить лише 130 нумерôвъ, має надѣю, що до осени сего року буде вже церковь готова.

— Сильна буря навѣстила въ тыхъ дняхъ громады: Середниця, Вôльшаниця, Стефкова, Ропянка и Ванькова въ повѣтѣ лѣскôмъ. Въ потокахъ прибула сильна вода и позамулювала прибережні ґрунты, та наробила великои школы.

— Нові циґарета и циґара. Въ складахъ продажи спеціяльныхъ родôвъ тютюну и циґаръ у Львовѣ, Перемышли и Краковѣ, продають ся, почавши вôдъ 1 липня 1892 три нові роды фабрикатôвъ тютюновыхъ, а то: 1) єгипетскі циґарета III-го рода безъ картонôвъ до устъ, въ цѣнѣ по 2 зр. 50 кр. за коробку, мѣстячу въ собѣ 100 штукъ, а по 65 кр. за коробку въ 25 штуками; 2) циґарета пôдъ назвою „Яка“ безъ картонôвъ до устъ въ цѣнѣ по 1 зр. за коробку зъ 25 циґаретами, а 3) вкôнци циґара пôдъ назвою „Сенноріта̂съ“, въ малыхъ пачкахъ цѣнѣ 50 кр. за 10 штукъ, а по 10 зр. за коробку зъ 20 пачками.

— Убійство. Въ ночи на 29 м. м. въ Тысменици убито въ пропінаціи Авріѣля Лібляйна сторожа нôчного, 70-лѣтного Семена Пехера, причôмъ убійники украли зъ касы пôдручнои 20 зр. Пôдозрѣнє впало на давного слугу пропінаційного Максима Червиньского, котрого жандармерія вôдставила до суду. Червиньскій признавъ ся до вины и подавъ другого спôльника, якогось Якима Логазу, караного вже кôлька разôвъ.

† Посмертні вѣсти.

Померли: О. Омелянъ Шведзицкій, парохъ въ Смôльнѣ, деканата брôдского, дня 28 червня, въ 68-ôмъ роцѣ житя а 39-ôмъ священьства. — О. Симеонъ Русинякъ, парохъ въ Мисцовôй, дукляньского деканата, перемыскои епархіѣ, дня 19 червня въ 59-ôмъ роцѣ житя а 32-ôмъ священьства. — Марія зъ Авдыковичѣвъ Гутковска, жена пароха зъ Ясеновець, волочѣвского повѣта, упокоила ся также.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 4 липня. Є. Вел. Цѣсарь выѣхавъ вчера до Монахова.

Будапештъ 4 липня. Проявило ся тутъ кôлька выпадкôвъ холеры. Заряджено средства осторожности противъ холеры.

Парижь 4 липня. Поліція впала на слѣдъ змовы анархістôвъ, що постановили засудженого на смерть Равашоля, увôльнити.

Мадритъ 4 липня. При вчерашныхъ розрухахъ убито одного поліціянта, а около 20 жандармôвъ и поліціянтôвъ покалѣчено.

Розкладъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

(важный вôдъ 1 мая с. р.)

Вôдходять:	Куреръ		Особовый			Мѣшаный
До Кракова	3 07	10·41	5·26	11·01	7·56	—
„ Пôдволочискъ зъ Пôдв.	3·10	—	10.02	10·52	—	—
(зъ голов. двор.)	2·58	—	9·41	10·26	—	—
„ Черновець	6·36	—	9·56	3·22	10·56	—
„ Стрыя	—	—	6·16	10·21	7·41	—
„ Белзця	—	—	9·51	—	—	—
„ Сокаля	—	—	—	—	—	7·36
„ Зымнои Воды	—	—	4·36	—	—	—
Приходять:	**Куреръ**		**Особовый**			**Мѣшан.**
Зъ Кракова	6·01	2·50	9·01	6·46	9·32	—
„ Пôдволоч. на Пôдзам.	—	2·45	9·17	6·55	—	—
„ (на гол. двор).	—	2·57	9·40	7·21	—	—
„ Черновець	10·09	—	7·56	1.42	7·06	—
„ Стрыя	—	—	1·41	9·16	2·35	—
„ Белзця	—	—	4·48	—	—	—
„ Сокаля	—	—	—	—	—	8·32

Часъ, львôвскій; рôзниця вôдъ середно-европейского (зелѣзничого) о 35 мінутъ: на зелѣзницяхъ 12 год., у Львовѣ 12 и 35 мін. Цифры товсті и пôдчеркнені мінуты означають часъ нôчный вôдъ 6 год. вечеромъ до 5 год. 59 мін. рано.

Одвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій

точкôвъ зъ чашечки; нѣмецкій олѣйокъ выробляють лишь зъ листочкôвъ вѣночка, а зелені листки чашечки вôдкидають. Крôмъ того фабрикують ще рожевый олѣйокъ и въ Персіи та Индіи, але лишь въ малôй скôлькости; тамъ выробляють найбôльше рожеву воду, котра уважає ся на цѣлôмъ всходѣ за найкраще и найцѣннѣйше пахно. Въ Персіи выробляли рожеву воду вже вôдъ давна въ великôй скôлькости, бо зъ историѣ звѣстно, що перска провінція Фарсістанъ мусѣла вже въ вôсѣмъ сотъ лѣтъ по рождествѣ Христовôмъ, платити каліфамъ зъ Баґдаду данину рожевою водою и высылала єѣ рôчно по 30.000 фляшокъ до того мѣста. У Персôвъ бувъ давнѣйше такій звычай, що они скрапляли гостя рожевою водою, коли тôй входивъ до хаты а Арабы змывали христіянскі церкви рожевою водою, коли въ нихъ робили свои божницѣ. Султанъ Саладинъ выславъ бувъ рожеву воду ажь на 500 верблюдахъ, абы нею змити мошею Омара, въ котрои христіяне пôдчасъ хрестоносныхъ походôвъ зробили були собѣ церковь.

Звычай уживати рожевый олѣйокъ и рожеву воду яко пахно занесли до Европы Арабы, а именно до Испаніѣ, Портуґаліѣ и Италіѣ. Давнѣйшими часами заносили до Европы той олѣйокъ также и богомольцѣ що вертали зъ Єрусалима; они приносили єго маленькими фляшечками въ мылѣ, абы на границі не оплачувати вôдъ него великого податку. Выроблюванє рожевого олѣйку стало звѣстне въ Европѣ ажь въ 16-ôмъ столѣтю; выдумавъ єго италіяньскій хемікъ Єронимъ Россі въ Равеннѣ. Вôдъ того часу вôйшли въ моду и всѣлякі другі пахна або перфумы, бо люде знали вже способъ робити ихъ изъ всѣлякого пахучого зѣля.

Вôдъ правдивого олѣйку рожевого треба добре вôдрôзнити олѣйокъ зъ рожевого дерева. То рожеве дерево не єсть зъ рожѣ, лишь корѣнє и долѣшна часть зъ пенька ростины, належачои до рода паутицѣ або повôйкôвъ, котра росте на канарійскихъ островахъ. Та ростина росте корчиками и буває сподомъ до 5 цалѣвъ груба; дерево зъ неи буває жовтаве а въ серединѣ ажь червоне; коли єго потерти, то оно пахне якъ рожа. Отже зъ того дерева выробляють черезъ дестіляцію штучный рожевый олѣй, котрый головно служить до фальшованя рожевого олѣйку. Такъ само роблять также и штучну рожеву воду, а то зъ американьскои ростины звано „ґольтерія“, котрои листємъ фальшують также гербату. Ся ростина належить до тыхъ, що нашь вересѣнь. Въ єѣ листю єсть етеричный олѣйокъ, котрый надає єму запахъ подôбный до листя гербаты. Колижь єго розварити въ лузѣ потасовôмъ и тôй лугъ вôдтакъ вôдоляти, то вôнъ пахне сильно рожами. Черезъ дестіляцію зъ водою дôстаєсь зъ него вôдтакъ штучна рожева вода.

(Дальше буде.)

Инсераты („оповѣщеня приватнй") якъ для „Народнои Часописи" такъ такожь для „Ґазеты Львôвскои" принимае лишь „Бюро Дневникôвъ" Людвика Пльона, при улици Кароля Людвика ч. 9, де также знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Експедиція мѣсцева

НАРОДНОИ ЧАСОПИСИ

зъ днемъ 1 (13) сѣчня 1892 перенесена до

„БЮРА ДНЕВНИКÔВЪ" ЛЮДВИКА ПЛЬОНА,

улиця Кароля Людвика, ч. 9.

„Бюро Дневникôвъ" буде приймати, выключно, вôдъ Нового року предплату мѣсцеву.

Инсераты („оповѣщеня приватнй") якъ для „Народнои Часописи" такъ такожь для „Ґазеты Львôвскои" вôдъ теперь буде принимати лишь горѣ назване „Бюро Дневникôвъ" Людвика Пльона.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.